

عنوان مقاله:

نقد و بررسی کتاب کاشی کاری قاجار

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 22، شماره 8 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

مرصیه قاسمی - استادیار پژوهش هنر، عضو هیئت علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

سکینه خاتون محمودی - استادیار پژوهش هنر، عضو هیئت علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

خلاصه مقاله:

کاشی کاری عصر قاجار حوزه ای است با دامنه ای گسترده و کاربردی که بخشی جدایی ناپذیر از پیکره معماری این دوره به شمار می آید. رسانه کاشی در ادوار مختلف تاریخ هنر و صنعت ایران همواره در اشکال و با فنون مختلف مورد استفاده بوده، اما عصر قاجار را با توجه به کمیت و برخی نوآوری های فنی باید نقطه عطفی در اعتلای هرچه بیش تر این هنر دانست. کتاب کاشی کاری قاجار پژوهشی است مستقل و تصویرمحور که به نوعی در جبران کمبود و فقر منابع موجود در این حوزه برآمده و با رویکردی تاریخی و توصیفی، به جایگاه مغفول این رسانه در معماری و فرهنگ ایران پرداخته است. کتاب حاضر از منظر ارائه نمونه تصاویر فراوان (پژوهش میدانی) در قالب یک مجموعه، و شرح و توصیف شاخصه های بصری و زیبایی شناختی کاشی های قاجاری و معرفی ابنیه تاریخی، اثری است پیشگام و کم سابقه؛ اما در عین حال با نواقص و کاستی هایی نیز روبرو است. صرف توجه به کاشی هایی که فقط در مطالعات میدانی نویسنده مشاهده شده و امروزه وجود دارند، و متعاقباً غفلت از مطالعه نمونه های تاریخی ای که در منابع تصویری و مجموعه ها و آرشیوها ثبت شده؛ نادیده گرفتن کاشی های کتیبه دار (حوزه کتیبه نگاری)؛ ابهام مفهومی در تفکیک و تمایز بین نقش و مضمون در بخش مربوط به تقسیم بندی نقوش؛ و عدم روزآمد بودن و از قلم افتادن برخی منابع، از جمله کاستی های کتاب است.

کلمات کلیدی:

قاجار، کاشی کاری، معماری، بنا، تزئینات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1580128>

